

Otestamentum teremtési története szerint Isten megáldotta az embert (1Móz 1,28). Ez az áldás számunkra abban áll, hogy Isten nekünk adta lényének egy darabját: a lelkét. Amint örököltük édesanyánktól, édesapánktól szemünk és hajunk színét, arcunk vonását, Istentől az ő gyermekeiként örököltük az értelmet, a szépre és jóra való törekvést, a tökéletesedésre való vágyat. Most már tudom, hogy mi az ember a csillagok alatt, tudom miben rejlik nagyszerűsége. Tudom, hogy miért mondja Szophoklész: „Sok van, mi csodálatos, de az embernél nincs semmi csodálatosabb.“ Tudom, hogy Isten gyermeke vagyok, tudom, hogy minden ember testvérem ezen a földön.

És ezekkel együtt tudnom kell, hogy mi a hivatásom, feladatomban, mit vár, mit kér tőlem az én Teremtőm, az én Atyám. A szülő örvend, ha látja, hogy gyermeke örökölte az ő jó tulajdonságait és búsul, ha ellenkező, gyarlóságra való hajlamot lát benne. Istennel is így vagyunk. Isten alkotója mindannak, ami létezik. Tőlünk is alkotást vár és nem rombolást. Isten maga az élet. Tőlünk is az élet tiszteletét és megbecsülését várja. Isten szeretet, jóság, gondviselés, megbocsátás. Tőlünk is ezt várja: szeretni embertársainkat, jóságot gyakorolni és nem a gyűlölet, a harag és a háborúskodás útján tévelyegni.

Micsoda az ember? Isten teremtménye, Isten gyermeke. Ámen.

VAN-E HITED?

Mt 17,20b; Mk 11,22

Ha mindnyájunk lelkében ott volna ez a csodálatos műszer, a hit, nem lenne annyi tántorgó, az élet küzdelmei előtt meghátráló élet. E tántorgók megjelölésére Jézus sajátos kifejezést használt: „kicsinyhitűek“. Több helyen is így nevezi azokat, akik kételkedtek, és nem volt erejük dönteni. Ez a kicsinyhitűség bénítja meg sokszor az embert és teszi bizonytalanná, döntésre, küzdelemre képtelenné. Jézus hozzánk is szól, kik sokszor kicsinyhitűeknek bizonyulunk az élet küzdelmeiben: „Miért féltetek, oh kicsinyhitűek? . . . Mert bizony mondom néktek: ha akkora hitetek volna, mint a mustármag, azt mondanátok ennek a hegynek: Menj innen amoda, és elmenne; és semmi sem volna lehetetlen néktek“.

Jézus egész tanításából az derül ki, hogy ő döntő fontosságot tulajdonított a hitnek. Ő azt tanítja: „Kérjétek és adatik nektek; keressetek és találtok; zörgessetek és megnyitják nektek“. (Mt 7,7). Nem azt mondja, hogy próbáljátok meg, tegyetek kísérletet, hanem hitre, határozottságra buzdít.

Amikor a szüntelenül mindenért aggodalmaskodókhoz szól, szavai akkor is hitre biztatnak (Mt 6,25—34).

A kapernaumi százados, aki azzal fordul Jézushoz, hogy „szólj egy szót és meggyógyul az én szolgám“, — szép példája az erős, igazi hitnek. S hogy milyen ritka volt ez akkor is, ezt elárulja Jézus válasza: „Bizony mondom néktek, még az Izraelben sem találtam ilyen nagy hitet“ (Mt 8,10b). „Legyen hitetek Istenben.“ (Mk 11,22).

Talán hajlamosak vagyunk arra gondolni, hogy a hit dolgaiban mégsem lehetünk annyira biztosak, mint a tudomány világában. A nagy

hívő emberek élete mutatja az ellenkezőjét, hogy van, létezik biztos, szilárd hit, sőt mi több, igazán eredményes, alkotó életet csak ilyen hittel lehet élni.

Amikor Jézus tizenkétéves gyermekként így ismeri fel hivatását: „...nékem azokban kell foglalatosnak lennem, a melyek az én Atyámnak dolgai,“ ő tudta, hogy nem lesz hiábavaló megjárni a próféta életutat. Tudta, nem lesz hiábavaló hirdetni, hogy Isten szeretet és gondviselő Atya, hogy Istenországa akkor jön el, amikor mi az emberek szeretetben élünk, hogy jobb a megbocsátás, mint a bosszúállás. Ő akkor még nem látta az elkövetkező évszázadok eseményeit, de bizonyos volt, hogy győzni fog az általa hirdetett evangélium. Hitte azt, és nem tévedett. Mert keresztények milliói ma is a Jézus mutatta úton keresik Istent imádságukban és az élet szolgálatában.

Amikor Dávid Ferenc felismerte, hogy a Szentírás igazsága az egy Istenről szóló tanítás, ő tudta, hogy ezt az igazságot nem lehet véka alá rejteni. Tudta, hogy a kimondott szót nem lehet és nem szabad visszavonni. Ő még akkor nem tudta az elkövetkező évek szomorú fordulatait, nem tudta hogy életét a dévai vár nyirkos cellájában, rabként fogja bevégezni. Talán ez nem is érdekelte őt nagyon. Ő tudta, hogy az általa felismert igazság győzni fog és követőkre talál. Tudta, mert hitte. Ezért tántoríthatatlanul, bátran „hittel hirdette“ azt. És nem tévedett. Hite beigazolódt, mert unitárius anyaszentegyházunk ma is élő közösség és az marad mindvégig, amíg lesznek, akik hittel szolgálják ügyét.

Most pedig elhagyom a nagy példákat és megállok előtted, akit hitre, imádságra tanítottak szüleid, aki hitedről egykor vallást tettél, aki eljársz a templomba, imádkozol a gyülekezetben és zsoltárt énekelsz. Megállok előtted és megkérdem: Van-e hited? Ne lepődj meg, ne méltatlankodj. Inkább gondolj arra, hogy egyáltalán tetted-e fel magadnak ezt a kérdést. Van-e biztos, szilárd, próbákat kiálló hited, mely soha nem ingadozik? Nem pislákoló, könnyen kialvó, kétségek, félelemnek helyet adó, hanem igazi, mély, megingathatatlan Istenhited. Jusson eszedbe, hányszor érezted, hogy elbizonytalankodsz, félelem vesz körül és nem bírod erővel. Életednek e gyöngye pillanataiban megingott a hited és ilyenkor ha te nem is hallottad meg, mindig megszólít valaki: „Miért félsz, oh kicsinyhitű?“

A Néva-parti város, Leningrád lakói ünnepnapokon a pizskarjovói temetőbe, a tömegsírokhoz zarándokolnak. Még ma is összeszoruló szívvel gondolnak a hozzátartozók szeretteik halálára. Hitler villámháborúval akarta megszerezni a legendás hírű várost. 1941 szeptember 8-án zárult össze a város körül a halálos ostromgyűrű, amely kilencszáz napig tartott. Ez alatt az idő alatt sem élelmet, sem ivóvizet, sem tüzelőanyagot nem kaphattak a város lakói a külvilágtól. Áramszolgáltatás egyáltalán nem volt. Több mint százezer bomba hullott a bekerített városra. Az akkor hárommillió városban 1 millió 300 ezren vesztették életüket étlen, szomjan, betegségben, megfagyva vagy a romok alá temetve. Akik életben maradtak, elcsigázottan, legyengülve, éhesen is küzdöttek a szabadulásért. Honnan vették a túléléshez szükséges erőt? Olga Bergholz leningrádi író nő mondta a ostromzár áttörésekor: „Csak a hit tartotta bennünk a lelket, hogy eljön a szabadulás napja.“

Az életben is sokszor gyűrűként vesznek körül a gondok, a megpróbáltatások. Ilyenkor csak a töretlen hit adhat erőt, hogy ne essél áldozat-

tul a csüggedésnek. Lelkednek legyen egy biztos irányítúje, mely mindig megmutatja számodra a hit forrását, Istent. „Add nekem azt a holt hitet, / Istenem, / Hogy nem kell ám fenéig inni /, S kelyhed szent borából elég / Egy korty: hinni.“ (Ady Endre: Imádság úrvacsora előtt) Ámen.

SZABÓ ZOLTÁN

AZ EVANGÉLIUM HIRDETÉSE

Lk 10,3

Az emberi élet bizonyos vonatkozásban hasonlít a kerékhez.

Amikor kikerül készítője kezéből ép, csorbítatlan, tiszta s minden szempontból alkalmas arra a célra, amelyre készítettett, hogy forogjon, mozgásával könnyebbé, gyorsabbá tegye a terhek szállítását. Miután a kerék elhagyta készítője műhelyét, megkezdí tulajdonképpeni életét. Elindul forogni, s halad néha egyenes, tiszta, sima, máskor kanyargós, göröngyös, sáros úton. Miközben a kerék forog, lassan kopni kezd, a göröngyös út lazítja, a hozzáütődő kövek összekarcolják, reáarakodik az út pora s bemocskolja. Ha sáros úton szalad, minél gyorsabban forog, annál inkább szórja maga körül a sarat s nemcsak ő lesz sáros, de sárral fröcsköl be mindent és mindenkit, ami vagy aki a közelébe kerül.

Bizonyos szempontból ilyen az emberi lélek is. Amikor kikerül a teremő Isten kezéből, tiszta, csorbítatlan, minden szempontból alkalmas arra a feladatra, élethivatásra, amelyre alkotta Isten, mert rendelkezik azokkal a képességekkel amelyeknek birtokában az ember tiszta, igaz életet élhet. Az élet, amely néha csendes, nyugodt, könnyű, békés, boldog, máskor azonban zajos, nyugtalan, megpróbáló, kísértésekkel teli. Ezek, akárcsak a kereket az út sara, bepiszkítják lelkünket, reátapadnak arra, s amint lelkünk halad, megállás nélkül az élet útjain, a reátapadó szennyet, sarat egyre szórjuk szerteszét s befröcsköljük vele azokat is, akik körülöttünk élnek.

Emberi életünkben sokféle rossz van, ezek szenvedést, bánatot, nyomorúságot, gyötrelmet eredményeznek, de nemcsak az azokat elkövetők számára, hanem igen gyakran másoknak, ártatlanoknak is. Van gyűlölet, az ember nem tud mindig megbocsátani s néha bosszúra szomjazik, a bosszú pedig halált, a halál gyászt, könnyhullatást szül. Az ember néha arra törekszik, hogy kihasználja embertársai bizalmát, s mások munkájának gyümölcsét joggatlanul magának szerezze meg. A csalás mindig oda vezet, hogy a becsapott embernek megingatja a felebarátba vetett hitét. Van hatalomvágy, amellyel az egyik ember megpróbálja saját akaratát rákényszeríteni embertársára; ez szolgasághoz, az ember megalázásához vezet. Van lopás, amidőn az ember elragadja felebarátja javait, hogy azokat a maga hasznára fordítsa. Van felelőtlenség és önzés, amidőn az ember csak önmagával törődik, csak saját érdekeit nézi, nem akarja észrevenni a felebarátot, „aki az út szélén vérében fekszik“, akinek segítségre,